

Tarih: 09.09.2022

Konu: Kardeşliği Körelten Afetler:
Tecessüs, Su-i Zan

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُم بَعْضًا ...

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

... وَلَا تَحَسَّسُوا، وَلَا تَجَسَّسُوا، وَلَا تَحَاسَلُوا، وَلَا تَدَابُرُوا، وَلَا تَبَاغَضُوا،

وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا.

Aziz Kardeşlerim!

Yüce Rabbimiz insanı mükerrem ve değerli bir varlık olarak yaratmıştır. İnsanın izzetini ve itibarını küçük düşüren her türlü söz, fiil, davranış ve tutumu yasaklamış, haram kılmıştır. Çünkü insanın izzeti, itibarı, onuru ve haysiyeti değerlidir, kıymetlidir. Bu nedenle; insanlar birbirinin saygınlığını gözetmeli, gıybetten ve insanlar hakkında kesin bilgiye dayanmayan yanlış yorumlarda bulunmaktan uzak durmalıdır. Nitekim Hucurat Suresinde; **“Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının; çünkü bazı zanlar günahdır. Gizlilikleri araştırmayın, birbirinizin gıybetini yapmayın; herhangi biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? Tabii ki bundan tiksindir! Allah’a itaatsizlikten de sakının.”**¹ buyrulmaktadır.

Kıymetli Müminler!

İnsan iman ile bir başka değer taşır ve kemale ulaşır. İmanlı insana mümin denir. Mümin güvenilir bir insandır. Dolayısıyla mümin, gıybet yaparak, arkadan çekiştirerek, ileri geri konuşarak ağızını ve dilini kirletmez. Kalbini ve zihnini su-i zanla karartmaz. Ayıp, kusur ve hataları arayıp bulmaz. İnsanlarla dalga geçip alay etmez. Kendisinin ve başkalarının haysiyetine ve saygınlığına

gölge düşürecek davranışlar sergilemez. Zira Hz. Peygamber (s.a.s)’in **“...Birbirinizin kusurunu araştırmayın. Birbirinizin özel hallerinin peşine düşmeyin. Birbirinize haset etmeyin. Birbirinize sırt çevirmeyin. Birbirinize karşı kin beslemeyin. Ey Allah’ın kulları, kardeş olun!”**² hadis-i şerifini hatırlama getirir ve bu doğrultuda hareket eder.

Değerli Müslümanlar!

Yüce Rabbimiz Kur’an-ı Kerim’de; **“Müminler ancak kardeşler.”**³ buyurur. Peygamber Efendimiz Muhammed Mustafa (s.a.s.) bu kardeşliğin **“Bir beden in ahenk içinde çalışan organları gibi yekvücut; bir binanın birbirine kenetlenmiş yapı taşları gibi sapasağlam bir kardeşlik”**⁴ olduğunu belirtir. Gıybet, yalan, iftira ve kötü zan gibi ahlaki zaafılar, bu kardeşliği zedeler; kardeşler arasındaki güven, sevgi ve saygıyı yok eder; kin, nefret, düşmanlık gibi İslam’ın ve kardeşliğin ruhuyla asla bağdaşmayan durumlara sebebiyet verir.

O halde her duyduğumuzu her yerde söylemeyelim. Her şeyin en ince ayrıntısına kadar tartılacağı, hiçbir pişmanlığın fayda vermeyeceği o büyük günde her sözümüzden, fiilimizden ve davranışımızdan sorgulanacağımızı unutmayalım. Ya hayır söyleyelim ya da susalım. Zihnimize, gönlümüze, dilimize, elimize hasılı bütün organlarımıza sahip çıkalım ki ebedi nimetlere kavuşalım.

1. Buhârî, Edeb, 57.

2. Buhârî, Edeb, 57.

3. Hucurat, 49/10.

4. Müslim, Birr 65.

Norveç Diyanet Hutbe Komisyonu